

SUSITARIMAS PASIKEIČIANT LAIŠKAIS

dėl Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl sanitarinių priemonių, skirtų apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą prekiaujant gyvais gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais, priedų pakeitimų

A. Europos bendrijos laiškas

Briuselis, 2004 m. spalio 7 d.

Gerbiamasis Pone,

dėl Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl sanitarinių priemonių, skirtų apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą prekiaujant gyvais gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais, turiu garbę pasiūlyti Jums padaryti šiuos Susitarimo priedų pakeitimus.

Kaip rekomendavo pagal Susitarimo 14 straipsnio 1 dalį įsteigtas Jungtinis vadybos komitetas, Susitarimo V priedo 6 punkto ir 1 išnašos tekstą reikia pakeisti šio laiško A priedėlyje pateiktu tekstu, o Susitarimo VI priedo tekstą – šio laiško B priedėlyje pateiktu tekstu.

Būčiau dėkingas, jei galėtumėte patvirtinti, kad Jungtinės Amerikos Valstijos pritaria minėtiems Susitarimo V priedo 6 punkto, 1 išnašos ir VI priedo pakeitimams.

Reiškiu Jums savo didžią pagarbą.

Europos Bendrijos vardu

Jaana HUSU-KALLIO

Priedama: A priedėlis, pakeičiantis Susitarimo V priedo 6 punktą bei 1 išnašą, ir B priedėlis, pakeičiantis Susitarimo VI priedą.

B. Jungtinių Amerikos Valstijų laiškas

Briuselis, 2005 m. balandžio 6 d.

Gerbiamasis Pone,

turiu garbę priminti Jūsų 2004 m. spalio 7 d. laišką, kuriame išsamiai nurodyti siūlomi 1999 m. liepos 20 d. Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl sanitarinių priemonių, skirtų apsaugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą prekiaujant gyvais gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais, V priedo 6 punkto, 1 išnašos ir VI priedo pakeitimai atitinkamai A priedėliu ir B priedėliu.

Šiuo atžvilgiu turiu garbę patvirtinti, kad Jungtinės Amerikos Valstijos pritaria siūlomiems pakeitimams, kuriuos rekomendavo pagal Susitarimo 14 straipsnio 1 dalį įsteigtas Jungtinis vadybos komitetas ir kurių kopija yra pridėta.

Kiek man žinoma, šie pakeitimai įsigalios tą dieną, kurią EB praneš JAV, kad ji užbaigė būtinas šių pakeitimų įgyvendinimo procedūras.

Reiškiu Jums savo didžią pagarbą.

*Jungtinių Amerikos Valstijų
kompetentingos institucijos vardu*
Norval E. FRANCIS

Pridedama: A priedėlis, pakeičiantis Susitarimo V priedo 6 punktą bei 1 išnašą, ir B priedėlis, pakeičiantis Susitarimo VI priedą.

A PRIEDĖLIS

„V“ PRIEDAS

— Prekė — Rūšis — Gyvūnų/ visuomenės sveikata	EB eksportas į Jungtines Valstijas				Jungtinių Valstijų eksportas į EB				Priemonė	
	Prekybos sąlygos		Lygia-vert.	Specialios sąlygos	Priemonė	Prekybos sąlygos		Lygia-vert.		Specialios sąlygos
	EB stan- darta	JAV stan- darta				JAV stan- darta	EB stan- darta			
6. Šviežia mėsa										
Gyvūnų sveikata										
— Atrajotojai	64/432 72/461 72/462	9 CFR 94	Taip (2)	Papildomas galvijų iš GSE paveiktų šalių sertifikavimas	JAV turi persvars-tyti taisyklės dėl GSE, taikomas didelio/mažo serga-mumo regionams atveju)	9 CFR 53 (egzotinės ligos protrūkio atveju)	72/462 82/426	Taip (2)	Buvimo trukmė – trys mėnesiai Ūkyje neužregistruota avių ir ožkų bruce-liozės	
— Arkliniai	64/432 72/461 72/462	9 CFR 94	Taip (1)			9 CFR 53	72/462 82/426	Taip (2)	Buvimo trukmė – trys mėnesiai	
— Kiaulės	64/432 72/461 72/462	9 CFR 94	Taip (1)			9 CFR 53	72/462 82/426	Taip (2)	Buvimo trukmė – trys mėnesiai Ūkyje neužregistruota bruceliozės	
Visuomenės svei- kata										
Atrajotojai ⁽⁸⁾ Arkliniai Kiaulės Avys Ožkos	64/433 96/22 96/23	9 CFR 301–381, 416, 417	Taip (3)	Įmonės, įtrauktos į sąrašą pagal 7 išnašą ir atitinkančios atitin-kamas 1 išnašos nuostatas. <i>Enterobacteriaceae</i> ir bendro gyvybingų bakterijų skaičiaus tyrimas atliekamas taip, kaip nurodyta 2001 m. birželio 8 d. Sprendime 2001/471/EB, išskyrus tai, kad:	Lygiavertiškumas (Taip (2)) sutei-kiamas po to, kai JAV baigia veteri-narijos sistemų patikrinimą. Šis procesas baigiamas per 12 mėn. nuo šio Susi-tarimo įsigaliojimo dienos	9 CFR 301–381, 416, 417	72/462 93/158 96/22 96/23	Taip (3)	Įmonės, įtrauktos į sąrašą pagal 7 išnašą ir atitinkančios tam tikras 2, 3, 4 ir 5 išnašos nuostatas	EB įvertina JAV likusių programą ir papildomą informaciją, kurią JAV turi pateikti, kad nustatytų, ar ji atitinka EB apsaugos lygį. Šis įvertinimas pabaigiamas per šešis mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo

	EB eksportas į Jungtines Valstijas				Jungtinių Valstijų eksportas į EB					
	Prekybos sąlygos		Lygia-vert.	Specialios sąlygos	Priemonė	Prekybos sąlygos		Lygia-vert.	Specialios sąlygos	Priemonė
	EB stan- darta	JAV stan- darta				JAV stan- darta	EB stan- darta			
	— Prekė — Rūšis — Gyvūnų/ visuomenės sveikata									
Atrajotojai ⁽⁸⁾ Equidae Kiaulės (šeima) Avys Ožkos (suite)				— per visą skerdimo laikotarpį turi būti atliekama atsitiktinė mėginių atranka — 2001 m. birželio 8 d. Sprendime 2001/471/EB nurodytos keturios galvijų, kiaulių, avių, ožkų ir arklių skerdenos vietos, iš kurių imami mėginiai, neturi būti keičiamos						EB įvertina JAV vandens standartus, kad nustatytų, ar jie atitinka EB apsaugos lygį. Šis įvertinimas pabaigiamas per šešis mėnesius nuo šio Susitarimo įsigaliojimo EB turi įvertinti JAV prašymą, kai jis bus pateiktas, dėl būtinybės toliau tirti arklieną dėl trichinelų Dėl 5 išnašos e punkto patikrinimų, įplovus kiaulių širdis, rezultatai turi būti bendrai įvertinti po 12 mėnesių, siekiant nustatyti, ar 5 išnašos e punkto nuostatos turėtų būti iš dalies pakeistos Lygiavertiškumas (Taip (2)) suteikiamas po to, kai EB pabaigia nurodytų sąlygų taikymo patikrinimą. Šis procesas užbaigiamas per 12 mėnesių nuo šio Susitarimo įsigaliojimo“

1 IŠNAŠA

„⁽¹⁾ Patogeninių mikroorganizmų kiekio sumažinimas: rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (RVASVT) sistemos; galutinė taisyklė buvo paskelbta 61 Federaliniame registre (38806—38989) ir iš dalies pakeičia įvairias CFR 304, 310, 320, 327, 381, 416 ir 417 dalių nuostatas.

Taikytinos nuostatos dėl SSOP.

JAV ir EB iš anksto aptars nurodytų teisės aktų numatytus etapus iki jų įgyvendinimo, siekdamos nustatyti, ar reikia tolesnių specialių sąlygų.“

B PRIEDĖLIS

„VI PRIEDAS

AUDITO ATLIKIMO GAIRĖS

Jei viena iš atitinkamų tarptautinius standartus nustatančių organizacijų priima standartus, gaires ar rekomendacijas dėl audito atlikimo, Šalys iš naujo išnagrinės šio priedo turinį ir padarys visus reikalingus pakeitimus.

Bendrosios nuostatos

1. Sąvokų apibrėžimai

Šiame priede vartojamų sąvokų apibrėžimai yra tokie:

- 1.1. auditas – veiklos rezultatų vertinimas;
- 1.2. audituojamasis – eksportuojančioji Šalis, kurios vykdymo užtikrinimo ir kontrolės programos auditas yra atliekamas;
- 1.3. auditorius – auditą atliekanti importuojančioji Šalis;
- 1.4. įmonė – gyvūnų arba gyvūninės kilmės produktų perdirbimo gamykla;
- 1.5. objektas – kitos, ne perdirbimo gamyklos, patalpos, kuriose gali būti tvarkomi gyvūnai ar gyvūninės kilmės produktai, išskyrus mažmeninės prekybos patalpas;
- 1.6. gyvūnų sveikatos tyrimas – apsilankymas vietoje, siekiant surinkti arba patikrinti informaciją, susijusią su konkrečios regiono padėtimi ar sąlygomis vienos arba daugiau III priede nurodytų ligų atžvilgiu.

2. Bendrieji principai

- 2.1. Auditorius ir audituojamasis turėtų bendradarbiauti atliekant auditą pagal šio priedo nuostatas. Auditą atliekančią grupę turėtų sudaryti ir auditoriaus, ir audituojamojo atstovai, ir audituojamasis turėtų paskirti darbuotojus, kurie palengvintų audito atlikimą. Specializuotų sistemų ir programų auditui atlikti gali prireikti specialių profesinių įgūdžių.

Informacija renkama apklausiant, nagrinėjant dokumentus bei įrašus ir lankantis vietoje. Įtraukiami ir kontrolės priemonių pakeitimai, padaryti nuo šio Susitarimo priėmimo arba nuo ankstesnio audito atlikimo dienos. Informaciją galima patikrinti atliekant apklausas ir tikrinant kitus šaltinius; tai gali būti stebėjimas, matavimai, mėginiai ir įrašai. Audito metu gauta informacija turi būti patvirtinta dokumentais.

- 2.2. Auditas turi būti skirtas patikrinti audituojamojo vykdymo užtikrinimo ir kontrolės programos efektyvumą, o ne pripažinti netinkamais atskirus gyvūnus, maisto siuntas arba įmones. Turėtų būti tinkama įvertinta Susitarime nurodyta audituojamojo vykdymo užtikrinimo ir kontrolės programa.

- 2.2.1. Visų pagal šį Susitarimą atliekamų auditų vertinimo pagrindas yra pateiktas eksportuojančiosios šalies standartuose arba eksportuojančiosios ir importuojančiosios šalies bendruose standartuose ir specialiose sąlygose, tinkančiuose konkrečiam auditui. Minėti standartai ir atitinkamos specialios sąlygos yra apibrėžti V priede ir numatyti 6 straipsnyje.

- 2.2.2. Pripažinta, kad auditai vietoje, vykdomi nustatant pradinį lygiavertiškumą, paprastai bus atliekami taikant vien tik eksportuojančiosios šalies standartus, o vėlesni patikrinimai vietoje, atliekami siekiant patikrinti anksčiau nustatytos lygiavertiškumo sąlygos įvykdymą – taikant eksportuojančiosios šalies standartus, tiesiogiai susijusius importuojančiosios šalies standartus, kurie, kaip nustatyta, nėra lygiaverčiai ir kurių reikia laikytis, ir tos V priede apibrėžtos specialios sąlygos, kurioms buvo pritarta.
- 2.3. Audituojamasis privalo vykdyti dokumentais pagrįstą programą, kad parodytų auditoriui, jog nuolat laikomasi standartų.
- 2.4. Audito dažnumas turi būti grindžiamas eksportuojančiosios šalies vykdymo užtikrinimo ir kontrolės programos rezultatais. Kai veiklos rezultatai yra prasti, auditas turi būti dažnesnis, pavyzdžiui, siekiant užtikrinti, kad nepatenkinama veikla būtų ištaisyta.
- 2.4.1. Informacija, naudotina audito dažnumui nustatyti, gali apimti, *inter alia*:
- epidemiologinį tyrimą,
 - ankstesnio audito rezultatus,
 - veterinarinių patikrinimų pasienyje rezultatus (įskaitant importo siuntų mėginių atrankos ir tyrimų rezultatus),
 - laikotarpį nuo paskutiniojo audito,
 - prekybos apimtį,
 - visuomenės sveikatos priežiūros rezultatus,
 - gyvūnų ligų sąrašo laisvą naudojimą,
 - aplinkos ir geografinius veiksnius.
- 2.5. Auditas atliekamas ir juo pagrįsti sprendimai priimami skaidriai ir nuosekliai.
- Auditorius turėtų:
- 2.5.1. užtikrinti, kad audito išvados remtųsi objektyvia informacija arba duomenimis bei stebėjimais, ir būtų galima patvirtinti, kad jie tikslūs bei patikimi;
- 2.5.2. vengti interesų konflikto ir nepasiduoti netinkamai įtakai;
- 2.5.3. užtikrinti, kad audito procedūra būtų atliekama siekiant šių tikslų:
- patikrinti, ar eksportuojančioji šalis vykdo anksčiau pripažintas lygiavertiškumo sąlygas (atitikties reikalavimus), ir
 - nurodyti audituojamojo objektus, kuriuose gali būti atlikti tokie patobulinimai, kurie paskatintų audituojamojo dokumentais patvirtintos kontrolės programos vykdymą, kad jau nuo pat pradžios arba toliau būtų vykdoma lygiavertiškumo sąlyga, būtina atitinkamam importuojančiosios šalies apsaugos lygiui pasiekti;
- 2.5.4. užtikrinti, kad visi audito metu gauti dokumentai ir įrašai būtų išsaugoti ir apsaugoti, kaip susitarė abi šalys ir kaip reglamentuoja kiekvienoje šalyje galiojantys įstatymai ir reglamentai;
- 2.5.5. užtikrinti, kad būtų laikomasi komercinio slaptumo atsižvelgiant į kiekvienoje šalyje taikytinus įstatymus ir reglamentus.

Audituojamasis turėtų:

2.5.6. audito metu arba per 20 darbo dienų nuo jo pradžios laiku pateikti su auditu susijusią informaciją, kurios prašo auditorius, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiekti audito tikslai;

2.5.7. bendradarbiauti su auditoriumi ir padėti jam (jai) vykdyti savo užduotį, kad būtų pasiekti audito tikslai. Tai sudaro:

- audite dalyvaujančių darbuotojų informavimas apie jo tikslus,
- tinkamos kvalifikacijos darbuotojų paskyrimas bendram darbui su audito grupe,
- audito grupei reikalingų patalpų suteikimas, kad auditas būtų veiksmingas ir naudingas,
- auditui atlikti būtinų vietų ir dokumentų, kurių prašo auditorius, suteikimas.

2.6. Gyvūnų sveikatos tyrimai

Gyvūnų sveikatos tyrimai atliekami siekiant surinkti reikalingą epidemiologinę ir kitokią informaciją apie ligos statusą konkrečiame regione (valstybėje narėje arba valstybėje, valstybės narės arba valstybės dalyje arba daugiau kaip vienos valstybės narės arba valstybės dalyse). Gyvūnų sveikatos tyrimą gali atlikti viena šalis (čia – importuojančioji šalis), siekiant paremti pradinį kitos šalies nutarimą (čia – eksportuojančioji šalis) dėl ligos statuso regione (t. y. pirmasis nurodytos ligos nebuvimo pripažinimas), arba po ligos protrūkio.

VEIKLOS GAIRĖS

Pasiruošimas auditui

3. Išankstinis pasiruošimas

3.1. Audito plano parengimas

Siekdamos užtikrinti tinkamą pasiruošimą auditui ir veiksmingą jo vykdymą, Šalys turėtų:

- sukurti parengtinę audito programą, apimančią, jei realu, dvylikos mėnesių laikotarpį, deramai atsižvelgiant į, *inter alia*, Susitarimo VI priedo 2.4 punkte aprašytą tyrimą ir jo V priede nustatytas priemones; ši orientacinė programa kas šeši mėnesiai turėtų būti peržiūrima siekiant sukurti nuolatinę audito programą,
- kuo ankstesniame etape, pageidautina prieš 60 dienų, patvirtinti ketinimą atlikti orientacinėje programoje numatytą auditą,
- kuo ankstesniame etape audituojamajam pranešti apie bet kokius numatomus orientacinės programos pakeitimus,
- keisti informaciją apie auditą, numatyto atlikti peržengiant šio Susitarimo taikymo sritį, jei to prireiktų siekiant palengvinti 6.3 punkto nuostatų taikymą.

3.2. Audito inicijavimas

Dažniausiai audito inicijavimo pagrindą sudaro:

- orientacinėje programoje nurodytas auditas,
- auditas, atliekamas audituojamojo kvietimu,
- auditas, atliekamas bet kurios iš Susitarimo šalių pagrįstu prašymu, pavyzdžiui, auditas, atliekamas tada, kai kuri nors Šalis yra rimtai susirūpinusi kylančiu pavojumi,
- arba dar kartą pripažintu pavojumi visuomenės ir gyvūnų sveikatai.

Visais atvejais auditorius turėtų pranešti audituojamajam apie planuojamą auditą, kad šis galėtų imtis priemonių, būtinų norint sėkmingai užbaigti auditą. Išankstinio pranešimo laikas turėtų priklausyti nuo to, ar skubiai auditą būtina atlikti dėl visuomenės ir gyvūnų sveikatos motyvų.

Pranešimas, kurį auditorius perduoda audituojamajam

3.3. Veikla iki audito

3.3.1. Audito plano parengimas

Auditorius, pasitaręs su audituojamuoju, turėtų parengti audito planą. Šį planą audituojamajam jis turėtų pateikti likus pakankamai laiko iki audito, kad audituojamasis spėtų pateikti informaciją, pageidautina prieš 60 dienų iki planuojamos audito pradžios. Auditas turėtų būti suplanuotas lanksčiai, leidžiant pakeisti akcentus atsižvelgiant į informaciją, surinktą iki audito arba jo metu.

Plane turėtų būti nuodyta:

- audito objektas, išsamumas ir apimtis,
- audito tikslai,
- V priede nustatyti atitinkami standartai, kuriais remiantis bus atliekamas auditas. Tiksliau sakant, tai eksportuojančios šalies standartai, kai auditas yra atliekamas kaip pradinis audituojamojo kontrolės programos vykdymo vertinimas vietoje siekiant nustatyti, ar egzistuoja lygiavertiškumo sąlyga, arba eksportuojančios šalies standartai ir importuojančios šalies standartai, iš dalies pakeisti V priede nustatytais specialiomis sąlygomis, kai atliekamas tolesnis auditas, skirtas patikrinti anksčiau nustatytą lygiavertiškumo sąlygą,
- audito data bei vieta ir lankytinų įmonių ar objektų tipai, kad būtų galima pasirinkti audito grupės narius,
- grafikas iki galutinės ataskaitos pateikimo dienos (imtinai),
- kalba ar kalbos, kuriomis bus atliekamas auditas ir parašyta ataskaita,
- audito grupės nariai ir vadovas,
- susitikimų su pareigūnais ir apsilankymų įmonėse ar objektuose, įskaitant apsilankymus iš anksto neįspėjus, tvarkaraštis,
- nuostatos dėl komercinių paslapčių apsaugos užtikrinimo ir interesų konflikto vengimo.

3.3.2. Susitarimas su audituojamuoju dėl plano ir datų

Jei audituojamasis prieštarauja audito plano išsamioms nuostatoms, auditorius su šiais prieštaravimais paprastai supažindinamas per 10 darbo dienų nuo audito plano gavimo. Auditorius ir audituojamasis turi išspręsti šiuos prieštaravimus. Šalis, dėl informacijos, gautos iki audito arba jo metu, pasiūliusi audito plano pakeitimus, apie juos turėtų kuo greičiau pranešti kitai šaliai.

3.3.3. Būtinų dokumentų gavimas iš audituojamojo

Prieš auditą auditorius gali paprašyti audituojamojo pateikti dokumentus, reikalingus auditui pasirengti ir jį atlikti. Šiuos dokumentus, pavyzdžiui, gali sudaryti:

- teisės aktai ir atitinkami techniniai standartai bei specifikacijos,
- audituojamojo valdymo struktūra,
- audituojamojo reguliavimo funkcijos bei įgaliojimai ir bet kokių su vykdymu susijusių priemonių rezultatai,
- audituojamojo vykdomos patvirtinimo procedūros,
- išsami informacija apie kontrolės programas, įskaitant darbinių dokumentų, vadovų ir panašių veiklos gairių kopijas.

Auditorius gali paprašyti audituojamojo paaiškinti pateiktus dokumentus.

Audito atlikimo procedūra

4. Įvadinis susitikimas

Audituojamasis ir auditorius turėtų iš anksto surengti pirmąjį susitikimą abiejų šalių sutartoje vietoje. Kai reikia ir tikslinga išsiaiškinti su auditu susijusius klausimus, įvadinis Europos Komisijos audito grupių susitikimas gali vykti Vašingtone, o JAV audito grupių – Briuselyje (Belgijoje) arba Grange (Airija). Kitais atvejais įvadiniai susitikimai gali būti surengti tinkamose vietose, pavyzdžiui, ES valstybių narių sostinėse ar ES miestuose, kuriuose būtų praktiška ir patogų atlikti konkretų auditą. Kur būtų vykdytų įvadinis susitikimas, jam turėtų pirmininkauti audituojamojo kompetentingos institucijos (-ų) atstovas. Įvadinio susitikimo tikslai yra šie:

- audituojamajam pristatyti audito grupę,
- patvirtinti audito objektą, išsamumą, apimtį, standartus ir tikslus,
- bendrais bruožais apibrėžti metodus ir procedūras, kurie bus taikomi atliekant auditą,
- patvirtinti audito grupės ir audituojamojo tarnybinių ryšių audito metu, be kita ko, nustatant, kurie oficialių tarnybų atstovai lydės audito grupę į kiekvieną jos išvykimą į vietą,
- patvirtinti lankytinas valstybinio ir nevalstybinio sektoriaus vietas,
- patvirtinti reikiamą audito grupės narių, dalyvaujančių apsilankymuose gamybos įmonėse ar patalpose arba stebėjančių šiuos apsilankymus, skaičių ir vaidmenį,
- patvirtinti baigiamojo ir tarpinių susitikimų su audituojamuoju laiką, datą bei vietą,
- patvirtinti kelionės ir apgyvendinimo tvarką,
- patvirtinti išteklių ir priemonių prieinamumą audito grupei,
- patvirtinti taikytinus ataskaitų pateikimo būdus,
- prašyti auditui atlikti reikalingų papildomų dokumentų, kurie įvardijami iki audito,
- atsakyti į visus audituojamajam rūpimus klausimus, susijusius su audito procesu.

5. Dokumentų peržiūra

5.1. Peržiūrimi gali būti, pavyzdžiui, šie dokumentai:

- su atitikties programomis susiję dokumentai,
- tikrinimo ir vidaus audito ataskaitos,
- dokumentai, susiję su ištaisomaisiais veiksmais ir sankcijomis,
- dokumentai, susiję su taikytomis atitikties priemonėmis,
- imčių atrankos schemos ir jų rezultatai,
- su tikrinimu susiję dokumentai,
- audituojamojo taikoma reguliavimo tvarka.

5.2. Kai auditas atliekamas jau nustačius lygiavertiškumą, dokumentų peržiūrą taip pat gali sudaryti atitinkamų tikrinimo bei sertifikavimo sistemų pakeitimai nuo to laiko, kai buvo nustatytas lygiavertiškumas arba nuo ankstesnio audito atlikimo datos.

5.3. Dokumentų peržiūros metu audituojamasis visokeriopai bendradarbiauja su auditoriumi ir padeda užtikrinti auditoriui galimybę susipažinti su jo reikalaujamais dokumentais bei įrašais.

6. Patikrinimas vietoje

6.1. Priimdamas sprendimą dėl patikrinimų vietoje pobūdžio ir apimties, auditorius turėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius: regioną, į tai, kaip sektorius arba eksportuojančioji šalis anksčiau atitiko reikalavimus, kaip nustatyta ankstesnio audito ir (arba) veterinarinių patikrinimų pasienyje metu (įskaitant importuojamų siuntų imčių atranką bei tyrimą), pagamintos ir importuotos arba eksportuotos produkcijos kiekį, infrastruktūros pokyčius ir nacionalinės tikrinimo bei sertifikavimo sistemų pobūdį ir darbą.

6.2. Atliekant patikrinimus vietoje gali būti lankomasi gamybos įmonėse, patalpose, maisto tvarkymo ar saugojimo vietose ir kontrolės laboratorijose, siekiant patikrinti 5.1 punkte nurodytos dokumentuose pateiktos informacijos tikslumą.

6.3. Įmonės ar patalpų patikrinimą audituojamasis atliks laikydamasis audituojamojo įprastinės tvarkos, o auditorius dažniausiai dalyvaus kaip stebėtojas, nors jis gali patikrinti kitus veiklos aspektus, jei mano, kad tai būtina. Dėl laiko stokos auditorius gali ir nestebėti viso audituojamojo atliekamo patikrinimo, o tik apklausti audituojamojo kontrolės darbuotojus ir taip patikrinti jų konkrečią tikrinimo praktiką.

6.4. Atliekant patikrinimus vietoje audituojamasis visokeriopai bendradarbiaus su auditoriumi ir sudarys sąlygas jam patekti į tikrinamąsias įmones bei objektus.

6.5. Jei atliekant patikrinimus vietoje paaiškėja, kad žmonių ar gyvūnų sveikatai gali grėsti arba gresia pavojus, apie šį įvertinimą auditorius turėtų tuoj pat pranešti audituojamajam, o šis turėtų imtis veiksmų nustatytam ir patvirtintam pavojui pašalinti.

7. Pakartotinis auditas

Gali būti atliekamas pakartotinis auditas kuriuo siekiama patikrinti, kaip ištaisyti ankstesniame audite nurodyti trūkumai.

8. Darbo dokumentai

Tarp darbo dokumentų gali būti vertintinų elementų kontroliniai sąrašai, kuriuose gali būti:

- teisės aktai,
- tikrinimo ir sertifikavimo tarnybų struktūra ir veikla,
- įmonių ir objektų struktūra, išdėstymas, atliekamos operacijos ir darbo tvarka,
- sveikatos statistika, mėginių ėmimo planai ir rezultatai,
- atitikties priemonės ir procedūros,
- ataskaitų ir skundų pateikimo tvarka,
- mokymo programos.

8.1. Patvirtinamieji dokumentai

Audito rezultatus, išvadas ir rekomendacijas patvirtinančius dokumentus reikėtų kuo labiau suvienodinti, kad auditas būtų atliktas ir jo rezultatai pateikti vienodai, skaidriai ir būtų patikimi. Patvirtinamieji dokumentai gali apimti įvairias atmintines ar kitokią paaiškinamąją informaciją apie vertintinus dalykus.

9. Baigiamasis susitikimas

Baigiamasis, kaip ir įvadinis, susitikimas, gali vykti ir audituojamajam, ir auditoriui vienodai patogioje vietoje. Pirmą kartą baigiamajam susirinkimui taip pat turėtų audituojamojo kompetentingos institucijos (-ų) atstovas.

Baigiamojo susirinkimo tikslas yra:

- dar kartą patvirtinti audito objektą, išsamumą, apimtį, standartus ir tikslus,
- audituojamajam priminti, kad auditas yra grindžiamas sistemos kontrolės priemonių atranka ir nesiekama nustatyti visų sistemos trūkumų,
- pateikti audituojamajam preliminarious audito išvadas ir (arba) bendrą auditoriaus padarytų išvadų apžvalgą,
- pateikti išsamią informaciją apie esminius trūkumus kartu su objektyviais įrodymais,
- pasiūlyti pateikti papildomus paaiškinimus, būtinus užtikrinti, kad audituojamasis suprastų esminių trūkumų esmę,
- patvirtinti, kad audito ataskaitoje bus pateikta visa informacija apie auditą ir audituojamasis turės galimybę pareikšti savo pastabas apie ataskaitą,
- leisti audituojamajam pareikšti pastabas apie audito duomenis arba prašyti paaiškinimo dėl bet kurio punkto.

Po audito atliekami veiksmai

10. Audito ataskaita

Audito ataskaitoje turėtų būti pateikti subalansuoti audito duomenys ir išvados bei rekomendacijos, padarytos tiksliai remiantis šiais duomenimis. Paprastai turėtų būti nurodyti šie dalykai:

- audito objektas, išsamumas, apimtis, standartai ir tikslai,
- audito plano detalės,
- dokumentai, kuriais rėmėsi auditas,
- auditoriaus atliktas duomenų įvertinimas pagal auditui taikomus standartus,
- sritis (-ys), dėl kurių auditorius ir audituojamasis nesutaria,

— auditoriaus rekomendacijos dėl taisytinų esminių trūkumų,

— reagavimas į pateiktus duomenis, įskaitant įmonių, kurioms nurodyta ištaisyti nustatytus trūkumus.

10.1. Rengiant ir vėliau platinant audito ataskaitą turi būti laikomasi komercinio slaptumo. Iki audito kiekviena šalis turi informuoti kitą šalį apie savo įstatymus ir tvarką, susijusią su konfidencialios komercinės informacijos slaptumo apsauga, ir kitokią informaciją, kuri gali būti svarbi vienai ar abiem šalims. Kiekviena šalis visiškai laikosi savo valstybės konfidencialios informacijos slaptumo reikalavimų. Jei informacijos, kurią kiekviena šalis turi saugoti, pobūdis skiriasi, šalys nustato šiuos skirtumus iki audito ir susitaria, kokių laikysis procedūrų.

10.2. Ataskaitų projektai per Susitarime nustatytą laiką turi būti išsiųsti audituojamajam. Audituojamasis gali per 60 dienų pateikti savo pastabas ir turėtų apibūdinti konkrečias ištaisomąsias priemones, kurių imsis ar jau ėmėsi, kad nuo pat pradžios arba toliau vykdytų lygiavertiškumo sąlygas, taip pat planuojamas užbaigimo datas.

10.3. Galutinės ataskaitos teksto pakeitimai, atsižvelgus į kompetentingos institucijos pastabas, turėtų apsiriboti faktinių netikslumų pataisymu. Tačiau kitos audituojamojo pateiktos pastabos, jei jos paaiškina ataskaitos turinį, ataskaitoje gali būti nurodytos atskirai. Audituojamojo pastabos prie galutinės ataskaitos turi būti pridėtos visada.

11. Tolesnės ištaisomosios priemonės

Ištaisomųjų priemonių, būtinų lygiavertiškumui pasiekti, patikrinimas skirsis atsižvelgiant į pirminio trūkumo pobūdį. Audituojamojo atliekamų ištaisomųjų priemonių patikrinimą gali sudaryti:

— audituojamojo pateiktų garantijų peržiūrėjimas,

— audituojamojo pateiktų dokumentų peržiūrėjimas,

— tolesni auditai,

— nurodyto ištaisomojo veiksmo patikrinimas atliekant vėlesnį auditą.

Tolesnio audito procedūra yra panaši į įprasto audito procedūrą, tik joje svarbiausia yra patvirtinti, kad priemonės, kurių ėmėsi audituojamasis, veiksmingai taiso ir šalina nustatytus trūkumus. Ištaisomųjų priemonių ataskaita turėtų būti rengiama ir išplatinta panašiai kaip ir įvadinio audito ataskaita.

Gyvūnų sveikatos tyrimai

12. Gyvūnų sveikatos tyrimai

12.1. Bendrieji principai

Visos gyvūnų sveikatos tyrimus atliekančios šalys turėtų atvirai ir skaidriai bendradarbiauti atliekant tyrimus, kad visos būtinos procedūros būtų užbaigtos kuo greičiau.

12.2. Procedūros

12.2.1. Gyvūnų sveikatos tyrimo planavimas ir gyvūnų sveikatos tyrimo inicijavimas

Daugeliu atveju šis tyrimas bus atliekamas eksportuojančios šalies prašymu. Gyvūnų sveikatos tyrimo rezultatai turėtų suteikti pagrindinę informaciją apie ligos pavojų, siejamą su nurodytų prekių eksportu iš to regiono. Importuojančioji šalis laiku patvirtina gavusi minėtą prašymą ir nurodo už darbą su eksportuojančiosios šalies atstovais atsakingą asmenį. Būtinų apsilankymų vietoje grafikas operatyviai sudaromas padedant visoms šalims.

Kilus kurios nors iš III priede nurodytų ligų protrūkiui ir tuo atveju, kai yra priimtos apsaugos arba regionavimo priemonės, importuojančioji šalis gali reikalauti, kad gyvūnų sveikatos tyrimas būtų atliekamas prieš leidžiant vėl prekiauti paveiktais produktais. Siekiant sumažinti prekybos pertrūkių ir palengvinti pripažinimą dėl ligos nebuvimo arba tinkamų rizikos švelninimo priemonių nustatymą, importuojančiosios ir eksportuojančiosios šalies atstovai kartu kuo greičiau sudarys tyrimų tvarkaraštį. Apsilankymo laiko pasirinkimas priklausys nuo to, kaip greitai pasiseks sukontroliuoti ligos protrūkį, tačiau tartis abi šalys turėtų pradėti kiek įmanoma anksčiau.

12.2.2. Veiksmai iki apsilankymo

Importuojančioji šalis, tiesiogiai bendradarbiaudama su eksportuojančiąja šalimi, nustatys regionus, kuriuose bus atlikti patikrinimai vietoje ir įtrauktinų ūkio subjektų rūšis. Abi šalys turėtų nuolat tartis, kad parengtų tyrimo planą, sudarytą iš šių punktų:

- siūlomos apsilankymo vietoje datos,
- lankytinas rajonas (-ai) ir informacijos, kurią reikės surinkti, rūšys;
- tyrimo grupės narių, įskaitant vadovą, pavardės,
- susitikimų su pareigūnais ir apsilankymų ūkiuose ar kitose vietose tvarkaraštis,
- konkretūs dokumentai, kurių bus pareikalauta atliekant tyrimą, pavyzdžiui, taikytini teisės aktai, susiję su ligų likvidavimu ir kontrole, priežiūros ir monitoringo duomenys, ataskaitos apie (ligos) kilmę ir prognozes, įrašai apie vakcinavimą, jei jis buvo atliktas, epidemiologiniai duomenys, susiję su minėtu protrūkiu ar pastaruoju metu kilusiais protrūkiais, laboratorinės ataskaitos ir t. t.,
- eksportuojančiosios šalies atsakingųjų asmenų pavardės (įskaitant visų įsitraukusių valstybių narių (valstybių) atitinkamų tarnybų atstovus) ir abiejų šalių atsakingų reguliavimo institucijų pavadinimai.

Tyrimo planas turėtų būti užbaigtas prieš išvykstant tyrimo grupei ir perduotas visoms gyvūnų sveikatos tyrime dalyvaujančioms šalims.

12.2.3. Tyrimo vykdymas

12.2.3.1. Įvadinis susitikimas

Įvadinį susitikimą organizuoja visų šalių atstovai. Šiame susitikime tyrimą atliekanti šalis dar kartą išnagrinėja tyrimo planą ir patvirtina, kad imtasi būtinų priemonių tyrimui atlikti.

Įvadinio susirinkimo vietos nustatymas yra tyrimo plano dalis, ir prireikus susirinkimui pirmininkauti gali atitinkamos reguliavimo institucijos atstovai.

Šio susirinkimo tikslas yra:

- tyrimo grupę supažindinti su eksportuojančiosios šalies atstovais,
- nubrėžti pagrindines tyrimo sritis ir procedūras, kurių reikia laikytis,
- patvirtinti oficialius tyrimo grupės ir eksportuojančiosios šalies atstovų ryšius,
- patvirtinti tvarkaraštį ir vietas, kuriose bus apsilankyta,

- patvirtinti baigiamojo susirinkimo datą, laiką ir vietą,
- patvirtinti kelionės ir apgyvendinimo tvarką,
- patvirtinti, kad tyrimo grupei bus pateikti jai reikalingi dokumentai,
- atsakyti į visus eksportuojančiosios šalies atstovams rūpimus klausimus, susijusius su tyrimu.

12.2.3.2. Tyrimo dokumentai

Tyrimą atliekantys pareigūnai saugo raštu užregistruotus jų nustatytus duomenis ir šalies šeimininkės atstovų jiems pateiktus dokumentus. Užregistruojamos apšauktos vietos, įskaitant ūkius, ir pareigūnų, apklaustų atliekant tyrimą, pavardės ir kvalifikacija.

12.2.3.3. Baigiamasis susirinkimas

Baigiamąjį susirinkimą organizuoja visų šalių atstovai. Baigiamojo susirinkimo vietos nustatymas yra tyrimo plano dalis, ir prireikus susirinkimui pirmininkauti gali atitinkamos reguliavimo institucijos atstovai.

Šio susirinkimo tikslas yra:

- peržvelgti pagrindines tyrimo sritis ir taikytas procedūras,
- numatyti eksportuojančiosios šalies atstovams galimybę išsiaiškinti klausimus, susijusius su tyrimu arba pateiktais dokumentais,
- nurodyti papildomą informaciją, būtiną norint užbaigti vertinimą,
- atsakyti į visus klausimus, susijusius su vertinimu ir tolesniais veiksmais,
- nustatyti orientacinį gyvūnų sveikatos tyrimo vertinimo ir (arba) ataskaitos eksportuojančiajai šaliai pateikimo tvarkaraštį.

12.2.4. Vertinimas

Vertinimas turėtų būti mokslškai pagrįstas, skaidrus ir atitinkantis susijusius tarptautinius standartus ir panašius importuojančiosios šalies atliktus vertinimus.

Atsižvelgiant į importuojančiosios šalies procedūras, vertinimas ir (arba) ataskaita turi būti paskelbti. Eksportuojančiosios šalies pastabas dėl vertinimo ir (arba) ataskaitos reglamentuos dabartiniai importuojančiosios šalies reguliavimo reikalavimai.“.
